

*Пам'ятник П.І. Чайковському, 1975 р.
Ск. М. Константинова, арх. В. Гнєзділов*

Тясмину, ви раптом, серед степового пейзажу, побачите нагромадження каменю, що обрамляє русло річки, створюючи неповторний краєвид. Ця природна кам'яна оправа частини русла річки називається Тясминським каньйоном. І тільки тут, нарешті, стає зрозумілим чому поселення з часу його заснування назвали саме Кам'янко.

Здивує будь-якого відвідувача цікавими експонатами ще один музей у Кам'янці – історичний. Він також розташований в меморіальному будинку, що колись належав сім'ї сестри П.І. Чайковського – Олександри Іллівні Давидовій. В музеї є меморіальна кімната композитора, а також дуже цікава експозиція, присвячена історії знаменитої “Холодноярської республіки”, що діяла в 1918-1922 роках на території нашого краю. Перед вами постануть легендарні події далеких 1920-х років, коли українське

залишилось при цьому байдужою. Тай зустріне вас біля музею сам композитор, застиглий у бронзі в момент творчого натхнення.

Пройшовши від музею О.С. Пушкіна і П.І. Чайковського берегом

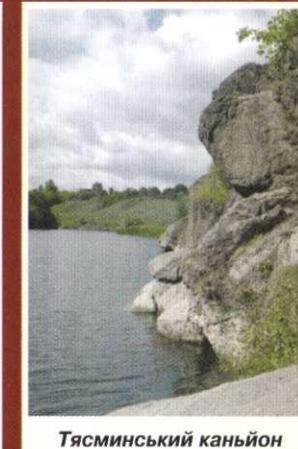
селянство стало грудьми на захист своєї держави, де відродився дух козацької звитяги і вольниці. В цьому ж будинку розміщена і картинна галерея, серед експонатів якої твори земляків – заслуженого майстра народної творчості України, М.К. Мухи та заслуженого художника України П.Я. Куценка.

Пушкінська скеля

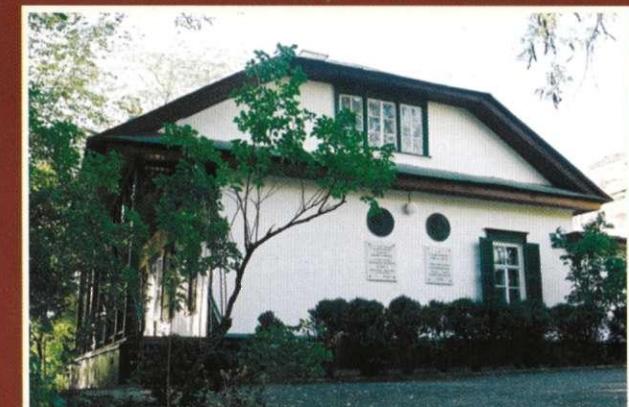

Тясминський каньйон

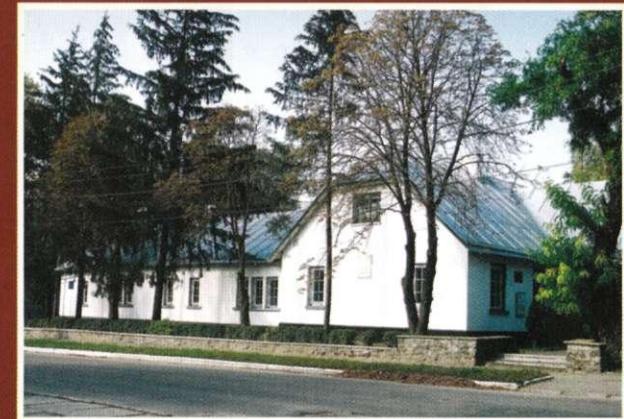

Тясминський каньйон

КАМ'ЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ЗАПОВІДНИК

*Літературно-меморіальний музей
О.С. Пушкіна і П.І. Чайковського*

Історичний музей

Адреса заповідника:
20800 Черкаська обл., м. Кам'янка, вул. Декабристів, 5
тел.: 8(04732) 6-22-74; 6-19-78; 6-19-75
e-mail: kammuz@ukr.net

Завітайте до Кам'янки – невеликого, затишного містечка, що за 60 км від Черкас, пройдіть його вулицями, на котрих скільки зелені, що будь-яка з них здається парковою алеєю, познайомтесь з його минулім, щедрим на всесвітньо відомі імена і події, і вас назавжди зачарує своєрідність і неповторність цього міста.

У Кам'янці, родинному гнізді Раєвських-Давидових, бували герої 1812 року М. Раєвський, О. Єрмолов, Д. Давидов. Тут же, в 20-х роках XIX століття, знаходився один із центрів декабристського руху – Кам'янська управа Південного товариства, очолювана В.Л. Давидовим і С.Г. Волконським, і де на таємних нарадах бували відомі декабристи П. Пестель, С. Muравйов-Апостол, М. Бестужев-Рюмін.

Двічі, у 1820-1821 та 1822 рр., перебуваючи у Південному засланні, до Кам'янки приїжджав О.С. Пушкін, який був дуже зворушений тією

щирою любов'ю, яку виявила родина Давидових до опального поета.

Та все ж відомим в багатьох країнах це невелике містечко стало завдяки одному із найпопулярніших композиторів світу –

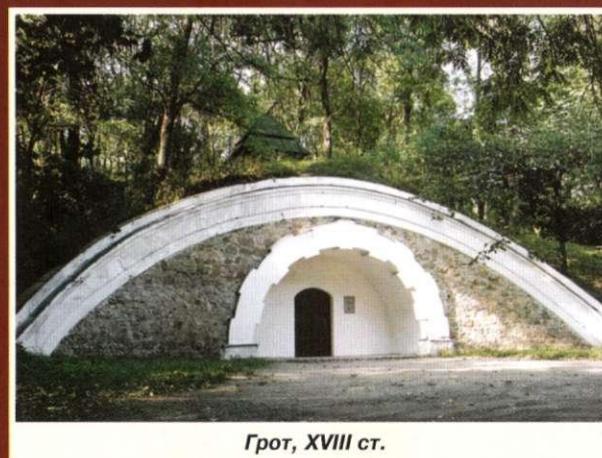
Пам'ятник О.С. Пушкіну, 1975 р.
Ск. В. Шатух, арх. В. Гнєзділов

Пам'ятник декабристам, 1975 р.
Ск. М. Вронський і В. Чепелик, арх. В. Гнєзділов

П.І. Чайковському. Впродовж 28 років (1865-1893) Кам'янка, де жила родина його сестри, була для нього найріднішим місцем на землі. Тут композитор натхненно працював, створивши, частково або повністю, близько 30 творів, серед яких опера "Євгеній Онегін", балет "Лебедине озеро", Друга симфонія.

Пройдіться алеями старовинного кам'янського парку, закладеного в кінці XVIII ст. навколо поміщицького будинку. Присядьте на лавочці біля прекрасних витворів сучасного монументального

Гrot, XVIII st.

мистецства – пам'ятників О. Пушкіну та декабристам – і в шелестінні листя ви відчуєте таємничу атмосферу XIX століття, сповнену цікавих історій, легенд і бувальщин.

Спускаючись до річки, загляньте в глибину рукотворного, оповитого легендами гроту, романтичної споруди влаштованої в схилі пагорбу. Ця найдавніша архітектурна пам'ятка міста побудована в кінці XVIII ст. Кам'яні зводи гроту пам'ятають запального Пушкіна, полум'яних декабристів, натхненого Чайковського, яким особливо любив його прохолодну тишу.

Окиньте поглядом плесо річки Тяспин і, перейшовши міст, зупиніться перед унікальною пам'яткою архітектури господарського призначення – водяним млином, побудованим на початку 1825 року.

Завітавши до літературно-меморіального музею О.С. Пушкіна і П.І. Чайковського, що розташований в одному з будинків садиби Давидових, ви відчуєте неповторну атмосферу поезії і музики, що панує тут. А коли в стінах цього меморіального будиночку зазвучить рояль, на якому колись грав П.І. Чайковський, то не знайдеться людини, яка могла б

Водяний млин, XIX ст.